

SPR:n hallituksen kokous 16.4.2021

Järjestön hallitus piti vuoden kolmannen kokouksensa 16.4.2021. Kokouksen keskeisenä aiheena oli tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyntä.

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2020, piirien tulos ja varainhankinnan kehittyminen

Hallitus käsitteli lopulliset versiot keskushallinnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Muutoksia maaliskuussa käsiteltyihin versioihin oli vähän. Covid-19 pandemia on vaikuttanut merkittävästi SPR:n toimintaan vuoden 2020 aikana ja suurimmat erot verrattuna talousarvioon liittyvät joko suoraan tai välillisesti pandemiaan. Hallitus hyväksyi tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2020 esitettäväksi valtuustolle 21.5. Lisäksi hallitus hyväksyi laajemman, erityisesti viestinnällisiin tarkoituksiin laaditun vuosikertomuksen vuodelta 2020, joka annetaan myös tiedoksi valtuustolle. Kyseessä on ensimmäinen vuosi, kun hallitus hyväksyy erillisen keskushallinnon toimintakertomuksen sekä laajemmin järjestön toimintaa kuvaavan vuosikertomuksen.

Hallitus sai tiedoksi yhteenvedon piirien tilinpäätöksistä. Kokonaisuutena piirien talous on vielä ylijäämäinen, jos vastaanotto toiminta luetaan mukaan tulokseen. Muutamalla piirillä varsinaisen toiminnan tulos on parantunut, mutta suurimmalla osalla heikentynyt. Hallitus totesi, että on selkeä tarve tasapainottaa myös piirien taloutta, erityisesti huomioiden vastaanotto toiminnan jatkuva väheneminen.

Hallitus sai myös vuosiraportin varainhankinnan kehittymisestä vuonna 2020. Koronaepidemiolla ei ollut merkittävää vaikutusta varainhankinnan kokonaiskehitykseen.

Talouden tasapainottamisen työryhmien tulokset

Hallitus päätti tammikuun kokouksessaan keskustuomiston talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanosuunnitelman käynnistämistä vuosikohtaisine tavoitteineen. Suunnitelmaa tekevät työryhmät ovat saaneet työnsä päätökseen. Hallitus kuuli työryhmien työn tulokset ja kävi keskustelun aikaansaataavista tuloksista keskustuomiston talouden tasapainottamissuunnitelman kannalta. Kokonaisuutena päästiin vuoden 2021 osalta n. 75% tavoitellusta säästötasosta. Vuosien 2022 ja 2023 osalta tavoitteissa on vielä huomattavaa liikkumavaraa riippuen mm. eri kilpailutusten tuloksista.

Hallitus totesi, että monet säästö tavoitteista vaativat onnistuakseen toimintatapojen muutoksia sekä yhteistyötä järjestön sisällä. Erityisesti hankintatoimen ja ICT-kulujen osalta hallitus pyysi esitystä keinoista, joilla yhteistyössä piirien kanssa päästään mahdollisimman suuriin kokonaissäästöihin.

Hallitus pyysi talous- ja kehittämiss valiokuntaa esittelemään hallitukselle näkemyksensä talouden tasapainottamisen jatkotoimenpiteistä vuosina 2022 -2023. Hallitus arvioi tasapainottamisen tuloksia kokouksessaan elokuussa.

Hallitus oli aiemmin edellyttänyt, että piirit laativat piirikohtaiset talouden tasapainottamisen suunnitelmat. Piirikohtaiset talouden tasapainottamistavoitteet on nyt määritelty ja niistä laaditaan yhteenveto jatkokäsittelyä varten. Järjestön talouden tasapainottamisohjelmia käsitellään keväällä yhdessä piirien kanssa. Tällöin määritetään tarkemmin teemat, joita järjestössä edistetään yhdessä kokonaisuutena ja mitä toimenpiteitä edistetään kunkin järjestöyksikön toimesta.

Punainen Risti Ensiapu Oy:n tilanne

Hallitus kuuli raportin Suomen Punainen Risti Ensiapu Oy:n toiminnasta vuonna 2020 sekä tulevasta kehityksestä. Koronaepidemia vaikutti yhtiön toimintaan merkittävästi vuonna 2020, kun lähikoulutukset jouduttiin keskeyttämään käytännössä kokonaan. Koulutusta kuitenkin kehitettiin nopeasti uusien koulutusmuotojen ja verkkokoulutusten sekä webinaarien kautta.

Keskustelussa hallitus nosti erityisesti esille järjestön ensiapuryhmien ja osastojen sekä Ensiapu Oy:n yhteisen kehittämisen merkityksen, jota on viety eteenpäin mm. ensiapuforumien avulla, sekä säännöllisen vuoropuhelun ja tietojenvaihdon kautta.

Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta - päätavoitteen 3 tilanne ja tavoitetila 2021

Hallituksen kokonaisuukaataulun mukaisesti hallitukselle raportoidaan päätavoitteiden toimeenpanosta. Tällä kertaa vuorossa oli päätavoite 3.

Vuoden 2021 alussa viestinnän painopiste on ollut koronarokotuksissa avustavien vapaaehtoisten rekrytoinnissa. Aktiivisella keskustustoimiston, piirien ja vapaaehtoisten yhteistyöllä on mobilisoitu vapaaehtoisia toimintaan ja samalla tuotu esille vapaaehtoistoiminnan merkitystä koronakriisin hoitamisessa.

Perinteisillä tiedotusvälineillä on yhä suuri merkitys yhteiskunnallisen keskustelun painopisteiden luojina. Alkuvuodesta 2021 valtakunnallinen media on julkaissut useamman järjestön mielipidekirjoituksen. Vuoden 2021 aikana päivitetään toimintalinjauksen tavoitteiden viestintäsuunnitelmat, joissa asetetaan selkeät tavoitteet viestinnän lisäksi myös vaikuttamistyölle.

Lausuntoja on annettu alkuvuoden aikana ennätyskelliset viisitoista. Vaikuttamistyön sisäistä tiedottamista on vahvistettu, kun kaikki linjausprosessit ja niiden seurauksena syntyvät linjaukset ovat Punaisen Ristin työntekijöiden luettavissa ja hyödynnettävissä. Avoimen sisäisen viestinnän tavoitteena on saada järjestön asiantuntemus paremmin käyttöön, hyödyntää tehtyjä linjauksia tehokkaasti sekä luoda pohja vaikuttamistyön toimintatapojen kehittämiseksi järjestössä. Suunnitelmallinen, avoin vaikuttamistyö pyritään ulottamaan alueellisen ja paikallisen sidosryhmä- ja verkostotyön tukemiseen sekä ulkoisen viestinnän kanaviin vuoden 2022 aikana.

Punainen Risti on pääyhteistyökumppani Tiedekeskus Heurekan loppuvuodesta 2021 avautuvassa luonnonkatastrofeja käsittelevässä näyttelyssä. Yhtenä päätavoitteena on saada Punaisen Ristin globaalikasvatuksen oppimateriaalit mahdollisimman monen lapsen ja nuoren ulottuville.

Heti vuoden alusta käynnistyneen brändityön tavoitteena on yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa määritellä tavoiteltava mielikuva ja tuottaa ohjeistus, jota hyödyntämällä yhteistä mielikuvaamme rakennetaan kaikkialla järjestössä. Syksyn 2021 ja vuoden 2022 aikana brändityön painopiste siirtyy uuden ohjeistuksen käyttöönottoon, koulutukseen ja mielikuvakehityksen seurantaan.

Punaisen Ristin Taloustutkimuksella teettämä tutkimus korona-ajan vaikutuksista yksinäisyyden lisääntymiseen julkaistiin helmikuussa. Ystävänäpäivän alla julkaistavasta Punaisen Ristin tutkimuksesta on viiden vuoden aikana kehitetty merkittävä osa suomalaista yksinäisyyskeskustelua. Vuoden 2021 aikana tavoitteena on tehdä avun tarpeeseen ja järjestön toiminnan vaikuttavuuteen liittyvän tiedon keräämisestä ja käsittelemisestä järjestelmällisempää, tarkoituksenmukaista, nopeaa ja avointa. Tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisen ja ohjaamisen lisäksi myös viestinnässä ja vaikuttamisen välineenä. Nykytilanteen kartoittaminen ja hyvien mallien kehitys käynnistyy vuoden 2021 aikana. Vapaaehtoistoiminnan tilastoinnin kehitys käynnistyi alkuvuodesta ja tavoitteena on helpottaa osastojen työtä uusien välineiden avulla.

Maaliskuussa järjestetyn 2021 rasisminvastaisen viikon kampanjaviestinnän painopiste oli sosiaalisessa mediassa, jossa kampanjan näkyvyys oli erittäin hyvä. Rasisminvastaisen viikon kampanjointi luo turvallista yhteiskunnallista tilaa rasismiin vastustamiselle.

Keskustelussaan hallitus korosti keskustelussa vaikuttavan toiminnan merkitystä tavoitteen toimeenpanossa: ilman vaikuttavaa ja luottamusta herättävää toimintaa, myöskään viestintä tai vaikuttamistyö ei voi saavuttaa tavoiteltua lopputulosta. Nostettiin myös esille tiedolla johtaminen ja lisääntyneen tiedon käyttö myös osastojen toiminnan kehittämisessä.

Muut asiat

Hallitus valitsi vuoden Inhimillisen kädenojennuksen saajan, joka julkistetaan Punaisen Ristin viikolla.

Hallitus sai tiedoksi raportit **valiokuntien, toimikuntien ja johtokuntien** kokouksista.

Tarkastusvaliokunnan ja ilmastonmuutosvaliokunnan kokouksista on julkaistu omat tiedotteet [RedNetissä](#).

Lisäksi kuultiin Kontti-johtokunnan ja Nuorten turvatalojen johtokunnan kokouksista:

Kontti-johtokunnan kokous 22.3. oli uuden johtokunnan ensimmäinen ja alkoi johtokunnan jäsenten esittelyllä. Kokouksessa käsiteltiin Kontti-ketjun tulos ja toimintakertomus vuodelta 2020 ja hyväksyttiin nämä esiteltäväksi järjestön hallitukselle. Ketjun johtaja raportoi alkuvuoden myynneistä ja alustavasta tulostilanteesta. Koronapandemian johdosta myynti on budjetoitua alemmalla tasolla ja todennäköisesti vuoden myyntibudjetti ei toteudu. Johtokunta päätti, että tästä huolimatta ketjussa jatketaan toimintaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Nuorten turvatalojen johtokunta piti ensimmäisen kokouksensa 17.3. Kokouksessa johtokunta tutustui toisiinsa ja kuuli Nuorten turvatalotoiminnan esittelyn vuoden 2021 toimintasuunnitelmasta ja yleisemmin tulevaisuuden suuntaviivoista. Nuorten turvatalojen toiminta on laajentunut viimeisten vuosien aikana, niin tuettujen nuorten ja perheiden kuin vapaaehtoistoiminnan osalta. Turvatalotoimintaa on laajennettu ennen muuta hankerahoituksen turvin. Hankerahoitusta on onnistuttu hankkimaan itsenäistyvien nuorten ja heidän lähiyhteisöjensä tuen sekä digitaalisen auttamisen ja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi. Turvatalot ovat myös onnistuneet toimintansa digitaalisiin ympäristöihin koronapandemian vuoksi. Digitaaliset auttamisen ja vapaaehtoistoiminnan muodot kehittyivät ja laajenivat vuoden 2020 aikana, tulevaisuudessa digitaalisia auttamisen ja vapaaehtoistoiminnan onnistuneita käytäntöjä vahvistetaan edelleen. Johtokunta hyväksyi vuoden 2020 toimintakertomuksen sekä tuloksen esitettäväksi SPR:n hallitukselle.

Pääsihteerin katsauksessa käsiteltiin:

- **Rasisminvastaisen viikon toimintaa:** Kampanja sai ennätyskallista korkeaa some-näkyvyyden, ollen mm. Twitterissä viikon 3. twiitatuin aihe. Viikon aikana julkaistut toimintaohjeet saivat myös kiitosta ja levisivät laajalle.
- **Koronaan** liittyvää auttamistyötä: Rokotuksissa tuetaan tällä hetkellä lähes 40 kunnassa ja suunnitelmia on yhtä monessa. Mukana olleita vapaaehtoisia arvioidaan olevan hieman alle 2000. Ystävötoiminta jatkuu pääasiassa etäyhteyksin, vaikka haasteeksi on tullut asiakkaiden löytyminen uusille vapaaehtoisille. Vapaaehtoisten vertaistuki on viety onnistuneesti verkkoon ja se tulee jatkumaan koronan jälkeen. 51 osastoa jakaa huhti-toukokuussa 2021 EU:n rahoittamaa ruoka-apua, ja SPR kannustaa osallistavaan ja yhteisölliseen toimintaan ruoka-avun jakelun yhteydessä.
- SOSTE:n koronakriisiä ja järjestöjen roolia koskevaa **sosiaalibarometriä 2021:** Kuntien Sosiaali- ja terveysjohtajat ja sosiaalityöntekijät arvioivat järjestöjen, vapaaehtoisten ja läheisten roolin koronaepidemian aikana merkittäväksi. Koronaepidemian seurauksista toipumisessa 46% sote-johtajista kohdisti odotuksia erityisesti järjestöille ja järjestöjen toimia toivottiin ennen kaikkea väestömäärältään suurissa, yli 50 000 asukkaan kunnissa ja yhteistoiminta-alueilla (75 %). Järjestöiltä toivotaan paluuta normaaliaikaan, jolloin järjestöt voisivat tarjota edustamilleen ryhmille kohtaamispaikkoja sekä vertaistukea ja muuta kasvokkaista ryhmätoimintaa. Lisäksi järjestöiltä odotetuista toimintamuodoista mainittiin lisäksi ohjaus ja neuvonta, ystäväpalvelu, ruoka-apu, rahallinen tuki, kotiin annettavat palvelut ja tapahtumat.
- **Vastaanottokeskusten vähentämistä:** Syyskuun loppuun mennessä lakkautetaan kaksi vastaanottokeskusta, minkä lisäksi paikkoja supistetaan kolmessa. SPR on pitkään painottanut kapasiteetin säilyttämistä alueellisesti tasapainoisesti maahanmuuttovarautumisen ja osaamisen säilyttämiseksi.
- **Vastaanottotoiminnan kilpailutuksia:** VOK-toiminnan puitteet muodostuvat mahdollisten kilpailutusten kautta samankaltaiseksi kuin elinkeinonharjoittajilla. Tämä voi aiheuttaa

ongelmia järjestön humanitaarisen mandaatin näkökulmasta. Toisaalta maahantulovarautumisen näkökulmasta olisi tärkeää säilyttää osaaminen järjestössä ylläpitämällä ainakin muutamaa keskusta. Asiasta myöhemmin tehtävä päätös tehdään huomioiden järjestön mandaatti ja peruseriaatteet.

- Kansainvälisiä ajankohtaisia asioita: Annettiin päivitys **Etiopian Tigrayn** alueen tilanteesta, mihin UM ja SPR ovat antaneet lisätukea, sekä **Myanmarin** tilanteesta, jossa SPR tukee edelleen pitkäkestoisia kehitysohjelmia. Kuultiin lisäksi **Afganistanin** tilanteesta, jossa sodan ja korona lisäksi vaivaa tällä hetkellä myös La Niña ilmiö, joka osuu päällekkäin tärkeimmän vehnäviljelykauden kanssa. Ruokaturvan osalta hätätilassa olevien ihmisten määrä on kasvanut 4,3 miljoonaan. Liitto ja Afganistanin Punainen Puolikuu julkaisivat hätäapuvetoituksen. SPR tukee paitsi Liiton vetoomusta Katastrofirahastosta, myös kehitysyhteistyöohjelman kautta terveys/vesi- ja sanitaatio-ohjelmalla sekä henkilöavulla. UM on myöntänyt maahan tukea ICRC:n toimintaan. Saatiin tiedoksi UM:n humanitaarisen avun myönnöt SPR:lle vuonna 2021, jotka ovat yhteensä eri ohjelmiin n. 10 miljoonaa euroa vastaten perinteistä tasoa. Lisäksi kuultiin, että liikkeen **sääntömääräisen kokoukset**, IFRC:n yleiskokous ja sekä valtuutettujen neuvosto, siirtyvät joulukuulta 2021 vuoteen 2022 koronatilanteen vuoksi.
- **Punaisen Ristin viikkoa 2021**: Punaisen Ristin viikkoa vietetään toukokuussa jälleen lähtökohtaisesti etänä. Kuultiin osallistumismuodoista, jotka vastaavat viime vuoden hyvin toimineita toimintoja.

Edellisen kokouksen pöytäkirja ja seuraava kokous

Hallituksen edellisen kokouksen (16.3.2021) pöytäkirja on julkaistu järjestön [verkkosivuilla](#).

Hallituksen **seuraava kokous pidetään ennen valtuuston kokousta 21.5.**, jolloin keskeisenä aiheena on toiminta- ja taloussuunnitelman lähetekeskustelu vuodelle 2022. Lisäksi hallitus saa perehdytyksen järjestön varainhankinnan kokonaisuuteen ja käsittelee Länsi-Suomen piirin aloitteen.

Valtuuston kokous pidetään hallituksen kokouksen jälkeen 21.5. klo 13 alkaen.